

Spelen met God

Spiritualiteit vraagt diepgang en reflectie, maar dat betekent niet dat kinderen ervan verstoken blijven. Integendeel, naarmate we opgroeien, verliezen we een groot deel van onze spirituele waakzaamheid. Om die aangeboren ontvankelijkheid voor het goddelijke blijvend te koesteren, biedt *Godly Play* kinderen taal en andere uitdrukingsvormen.

Sylvie Walraevens

Godly Play is een vindingrijke benadering van geloofsvorming en spirituele opvoeding. De aanhangers, inmiddels verspreid over 64 landen, hebben een hoge dunk van kinderen: ze zien hen niet als lege vaten waar godsgeloof wordt ingegoten, maar als wezens die van bij de start vol zijn van God en daarom aangeboren spiritueel. Andrew Sheldon is een Canadese anglicaanse priester die de wereld rondtrekt om te vertellen over *Godly Play*. “Wij huldigen een theologie van het kind die op de Schrift is gebaseerd: de mens als beeld van God. Kinderen kennen God, maar het ontbreekt hun aan taal. Wij willen hen helpen dicht bij God te komen in een veilige omgeving waar plaats is voor existentiële vragen.”

Krachtige verhalen

In een *Godly Play*-bijeenkomst worden kinderen uitgebreid verwelkomd. Vervolgens gaan ze op de grond in een kring zitten en brengt de verteller een verhaal. Er zijn drie soorten *stories*: vooreerst de heilige verhalen – Bijbelverhalen van het scheppingsverhaal tot de reizen van Paulus en de verhalen over heiligen –, daarnaast de parabels van Jezus en tot slot de verhalen over liturgisch handelen. Die laatste gaan over de sacramenten of over de kerkelijke hoogtijden en helpen kinderen om nauwer betrokken te raken bij wat ze in de kerk beleven. Na het verhaal worden de kinderen uitgenodigd daarop hun antwoord te geven met creatief werk, door iets te schrijven of het verhaal na te spelen met het vertelmateriaal.

Spirituele kinderen

Godly Play is geen schimmige beweging, maar een vorm van geloofsvorming die gebaseerd is op het jarenlange academische onderzoek van de gerespecteerde Amerikaanse theoloog Jero-

Godly Play in Vlaanderen

De Vlaamse kerk draagt *Godly Play* een warm hart toe. Diverse geloofsgemeenschappen, zorginstellingen, scholen en kerken bieden hun personeel en vrijwilligers een introductie of opleiding aan in de *Godly Play*-methodiek. Trainer en verteller Katie Velghe is een van de pioniers van *Godly Play* Vlaanderen, een oecumenische vrijwilligerswerking die tien jaar geleden van start ging. Het succes van de methode in onze snel seculariserende regio schrijft Velghe toe aan het feit dat *Godly Play* dicht bij de essentie van de Bijbelverhalen en de liturgie blijft. “Die blijken nog steeds bijzonder krachtig te zijn. De *Godly Play*-methode werd ontwikkeld voor kinderen, maar is nooit kinderachtig. Door de speelse eenvoud en de diepe worteling in ons geloof voelen mensen vanuit verschillende denominaties of contexten er zich thuis. Het potentieel in catechese, onderwijs, de zorgsector en gezinnen is enorm.”

www.godlyplayvlaanderen.be

me Berryman (1937). Begin jaren 2000 bracht hij enkele verhalen uit, waarna de methode exponentieel groeide. Ook in Vlaanderen is *Godly Play* een vaste waarde geworden in de catechese, het onderwijs en de zorgpastoraal. “Velen zien spiritualiteit als een volwassen ding, maar onderzoek, onder andere in Finland, toont net het omgekeerde aan”, zegt Sheldon. “Gevraagd naar de ontmoeting met God, kan ongeveer 80 procent van de achtjarigen over die ervaring vertellen, 60 procent van de elfjarigen en slechts 30 procent van de volwassenen. Dat doet vermoeden dat we het sterkst spiritueel ontvankelijk zijn als kind. Bij *Godly Play* denken we dat we die openheid verliezen omdat we er als kind niet op adequate wijze mee omgaan.”

Zelf betekenis vinden

Waarin *Godly Play* het meest verschilt van andere methodes, is de rol van de volwassene. “De meeste geloofsvormingen draaien rond één persoon: de expert die kennis overbrengt. Niet zo bij *Godly Play*, waar kinderen in staat worden gesteld om voor zichzelf betekenis te vinden”, analyseert Sheldon. “Daarom stellen we na de verhalen verwonderingsvragen, die telkens beginnen met een oprecht ‘ik vraag me af ...’. Wij vertellen de kinderen niet wat het verhaal betekent, dat zoeken ze zelf uit. Dat is tenslotte de enige zinvolle weg. Want ik kan toch geen betekenis vinden voor jou? Toch probeert de Kerk dat al eeuwenlang. Dat verklaart mogelijk waarom zovelen haar verlaten.”

Andrew Sheldon. © rr

De *Godly Play*-methode mag dan wereldwijd een uniform patroon volgen, toch zijn er aanpassingen naargelang de taal, de cultuur of de kerkelijke context. Vooral de liturgische verhalen kunnen verschillen. De originele *Godly Play*-versie sluit nauw aan bij de anglicaanse, rooms-katholieke of lutheraanse eucharistische praktijk, maar intussen werkten diverse gemeenschappen aanpassingen uit voor hun eigen realiteit. “*Godly Play* houdt zich niet bezig met dogma’s. Het zijn de kinderen die de betekenis maken”, vervolgt Sheldon. “*Godly Play* is dan ook door en door oecumenisch en overschrijdt alle lijnen van de christelijke denominaties. Vlaanderen is overwegend rooms-katholiek, noordelijker vinden we veel lutheraanse kerken, in Amerika anglicanen, baptisten, evangelische kerken, pinksterkerken ... Allemaal omarmen ze de methode.” De stichter noemde *Godly Play* expliciet een methode om de christelijke taal bij te brengen en de verhalen zijn christelijk, maar de methode kan ook andere overtuigingen bekoren. Zo is er inmiddels *Thora Godly Play* met joodse verhalen.

“Wij zijn niet bezig met dogma’s. Het zijn de kinderen die betekenis maken.”

Critici verwijten *Godly Play* een te strakke methode te hanteren die de vrijheid van het kind zou belemmeren. Sheldon weerlegt dat: “De aanpak beperkt niet de vrijheid van het kind, wel die van de volwassene. De eerste taak van volwassenen in *Godly Play* is uit de weg te gaan, geen controle uit te oefenen en geen wil of mening op te dringen. Volwassenen zijn al te vaak geneigd les te geven. Sommigen vragen mij: ‘Wanneer zeggen we hun wat het betekent?’ ‘Niet’, zeg ik dan, ‘we blijven ons samen met hen verwonderen.’ Kinderen leren de verhalen en het geloof wel, maar dat gebeurt door ontdekking, niet door overdracht. Juist in de strikte toepassing van zijn principes en methode vindt *Godly Play* vrijheid.”

Koekjes en drank

Sheldon schrijft het grote succes van *Godly Play* toe aan het feit dat kinderen maar ook volwassenen het gebeuren ontzettend leuk vinden. Wij vatten ‘play’ niet op als een activiteit, maar als iets dat prettig en vooral vrijwillig is. Het verwijst ook naar God en de kinderen die samen spelen. Dat is precies wat er gebeurt in de *Godly Play*-ruimte. Een *Godly Play*-bijeenkomst is een ritueel op zich: de verwelkoming, het verhaal, de verwonderingsvragen, het werk, het vieren met koekjes en drank en de zegening. Lijkt dat niet sterk op een kerkelijke viering?” III

www.godlyplayfoundation.org
YouTube: <https://shrtm.nu/mrfy>

De aanpak van *Godly Play* beperkt de vrijheid van de volwassen begeleiders. Het is hun eerste taak om uit de weg te gaan, geen controle uit te oefenen en geen wil of mening op te dringen. © rr

